

Signalbygg: Ole-Johan Dahls hus er det største bygget ved Universitetet i Oslo, med et areal på 28.250 kvadratmeter. De to informatikkprofessorene Olaf Owe (t.v.) Stein Krogdahl kjente godt Ole-Johan Dahl, og omtaler ham som et geni. Også Kristen Nygaard har et bygg som er oppkalt etter seg.

FOTO: HANS DALANE-HVAL

blir tildelt Oslo bys arkitekturpris, er i dag det største bygget ved hele Universitetet i Oslo.

I kjelleren av det nyåpnede universitetsbygget plasseres noen esker og et arkivskap. Eskene inneholder blant annet en kaffekopp, gamle notater, brevkorrespondanse og undervisningsmateriell. Haugevis med informasjon er sirlig arkivert på mest oversiktlige måte. Et lite flyttelass er blitt bevart etter mannen som fikk bygget oppkalt etter seg. Hovedpersonen selv, Ole-Johan Dahl, er gått bort, og får ikke oppleve at dørene åpnes for familie, fremtidens informatikkstudenter og de som en gang var hans kolleger.

I første etasje, rett før kantina, ligger byggets største auditorium som har fått navnet *Simula*. Og det er Simula alt handler om når vi snakker om mandalsgutten Ole-Johan Dahl og hans kollega, Kristen Nygaard.

Datamaskinenes nobelpris. Simula er nemlig navnet på programmeringsspråket som ble skapt av de to forskerne mens de arbeidet ved Norsk Regnesentral på 1960-tallet, og som i dag over hele verden blir regnet som grunnleggende for forståelsen av moderne dataprogrammering. Ole-Johan Dahl mottok blant annet den prestisjetunge Turing-prisen for sitt arbeid i 2001, sammen med sin kollega Kristen Nygaard, for oppfinnelsen av «objektorientert» programmering og Simula-språket. I informatikkmiljøet kalles Turing-prisen for «nobelprisen». Det er den ypperste anerkjennelse i bransjen.

Hyllet av kollegene. – Man bruker ikke det ordet så ofte, men Ole-Johan var et geni.

Ordene tilhører professor i informatikk, Olaf Owe. Det er 2014 og nesten sommerferie ved Universitetet i Oslo. Owe sitter sammen med professorkollega Stein Krogdahl i 8. etasje på Ole-Johan Dahls hus. De to professorene snakker i munnen på hverandre om hvor spennende det var å være en del av dataprogrammeringsmiljøet på 1960- og 70-tallet.

– Vi visste allerede da at data var fremtiden, sier Owe, som mener mange nok forutså enkelte av dagens dataløsninger, som nettbank og bookingsystemer.

– Men Facebook, Youtube og selfies? Det var det nok ingen som klarte å se for seg, ler han.

Fra matematikk til informatikk. På ett eller annet tidspunkt blir den unge Ole-Johan Dahl lidenskapelig interessert i to ting. Det ene er musikk, det andre er matematikk. Han dyrker begge interessene, men ender opp med å bevare musikken som hobby, og velger matematikken som utdanningsvei. Veien fra matematikk til informatikk er kort, og i løpet av årene han tilbringer ved Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) blir han involvert i arbeidet med noen av Norges første datamaskiner, sammen med Jan Garwick. Sistnevnte er kjent som informatikkens far i Norge.

Unikt samarbeid. Når Ole-Johan Dahl senere havner på Norsk Regnesentral, en privat stiftelse som utfører oppdragsforskning for blant annet næringsliv og offentlig sektor, begynner han å arbeide sammen med Kristen Nygaard. Owe og Krogdahl ler når de forteller om det spesielle samarbeidet som resulterte i programmeringsspråket Simula.

– Nygaard kastet ut en masse ideer, hvorav noen viste seg å være geniale, mens andre var helt ubrukelige. Ole-Johan tok tak i ideene, én etter en. Han drepte dem, eller utviklet de som hadde noe for seg, og kom med forbedringer. Noen av de ville ideene til Kristen ble til ting de jobbet videre med, og slik utviklet de altså Simula, som var ferdig i 1967. Da hadde de sittet vegg i vegg i andre etasje på regnesentralen